



Evropska  
komisija

STANJE  
V UNIJI  
2018



# Okrepljeno Evropsko javno tožilstvo za boj proti terorističnim kaznivim dejanjem

#SOTEU

12. september 2018

*„Evropska unija mora biti močnejša tudi v boju proti terorizmu. V zadnjih treh letih smo resnično napredovali. Vendar v primeru čezmejne teroristične grožnje še vedno ne moremo ukrepati dovolj hitro. (...) Mislím, da je zelo upravičena tudi funkcija novega evropskega javnega tožilca za čezmejni pregon terorističnih kaznivih dejanj.“*

Jean-Claude Juncker, govor o stanju v Uniji, 13. september 2017



Za Evropejce je varnost na prvem mestu. V zadnjih treh letih je Komisija sprejela vrsto prelomnih pobud, da bi zaostriła varnostne zakonodaje po EU. Teroristom smo preprečili dostop do sredstev za izvedbo napadov, med državami članicami se izmenjujejo obveščevalni podatki, Evropejci so bolj zaščiteni na spletu ter bolje upravljamo naše meje.

Ker so varnostne grožnje postale vse bolj čezmejne narave, mora Evropa združiti vire, da bi se učinkoviteje borila proti terorističnim kaznivim dejanjem. Okrepljeno Evropsko javno tožilstvo bo zagotovilo, da noben terorist ali storilec kaznivega dejanja ne bo ostal neodkrit.

## Povezovanje razdrobljenih preiskav

**Naš trenutni problem:** Džihadistična teroristična celica ima agente v več državah EU. Teroristi ne komunicirajo med seboj, navodila pa prejemajo samo prek šifriranih sporočil. Vsi imajo različne naloge, kot so na primer pridobivanje lažnih osebnih izkaznic (država A) in nakup kemičnih snovi (država B) itd., medtem ko vodja operacije deluje iz tretje države.

Organi v državi A ugotovijo, da so ponarejeni dokumenti izdani za fiktivne osebe in aretirajo osumljenca. Ne zavedajo se, da so ti dokumenti namenjeni za teroristično celico in osumljenca kazensko preganjajo samo zaradi enostavnega ponarejanja dokumentov.

Organi v državi B identificirajo člana celice, ki je kupil čezmerno količino pesticidov za izdelavo bombe. Aretirajo in obtožijo ga kot terorističnega „volka samotarja“, pri čemer ne vedo za druge člane celice.

Oba postopka pregona pripeljeta do obsodbe, vendar ne nujno zaradi terorističnih kaznivih dejanj, medtem ko širša mreža in njegove dejavnosti ostanejo neodkrite.



## Okrepljeno Evropsko javno tožilstvo bi lahko:

- ✓ vodilo preiskave in pregon na ravni EU z zagotavljanjem skladnega pristopa pregona. To bi bilo mogoče po zaslugi mreže delegiranih tožilcev Evropskega javnega tožilstva, ki bi v vseh sodelujočih državah EU delovali skupaj z nacionalnimi organi,
- ✓ povezalo in skupaj preganjalo povezane primere,
- ✓ odredilo preiskave,
- ✓ zagotovilo pravočasno zbiranje dokazov.

## Pravočasna izmenjava informacij

**Naš trenutni problem:** organi v državi A uporabljajo posebne preiskovalne tehnike v primeru terorizma, ki vključuje teroristično celico, za katero se domneva, da deluje v državah A, B, C in D.

Organi v državi A želijo zaščititi svoj vir in zagotoviti, da metode, prek katerih so bile informacije zbrane, ostanejo zaščitene. Zato prihaja do zamud pri izmenjavi informacij z državami B, C in D ter z Eurojustom (agencija EU, ki omogoča lažje sodelovanje in usklajevanje preiskav kaznivih dejanj med pristojnimi organi držav članic EU).

Zato obstaja večje tveganje za dejansko izvedbo terorističnega kaznivega dejanja v državah B, C in D ter posledično skrivanje teroristov.



## Okrepljeno Evropsko javno tožilstvo bi lahko:

- ✓ nacionalnim organom odredilo, naj proaktivno in usmerjeno zbirajo več informacij,
- ✓ nacionalnim organom odredilo, naj izmenjujejo informacije z Eurojustom in Europolom,
- ✓ obravnavalo občutljive in zaupne informacije. Evropsko javno tožilstvo bi zlasti zagotovilo popolno zaupnost informacij, ki bi jih obravnavalo, vključno z načinom njihovega pridobivanja.

## Usklajene čezmejne preiskave

**Naš trenutni problem:** organi v državi A in državi B so seznanjeni s sumljivimi dejavnostmi dveh terorističnih celic, ki delujeta v njihovih državah. Zdi se, da ti celici skupno načrtujeta teroristični napad v državi A.

Organi države A se odločijo za hišne preiskave, ki jih izvede policija.

Organi države B nameravajo istočasno storiti enako, vendar – zaradi drugih prednostnih nalog ali zgolj zaradi pomanjkanja virov – hišne preiskave izvedejo pozneje kot v državi A, zaradi česar se člani celice lahko skrijejo.

Posledično je ulovljen le del večje mreže, neposredna grožnja terorističnega napada pa je še vedno prisotna.



### Okrepljeno Evropsko javno tožilstvo bi lahko:

- ✓ centralno usmerjalo preiskave v več državah. Zlasti bi nacionalnim organom lahko odredilo, naj uskladijo policijske preiskave, kar bi na primer omogočilo hitro zamrznitev in zaseg premoženja ter odredbo prijetij po vsej EU,
- ✓ vsem udeleženi organom pravočasno dalo na voljo informacije, ki jih ti potrebujejo.
- ✓ zagotovilo skladen in učinkovit pregon terorističnih kaznivih dejanj, ki bi upošteval interese vseh vključenih držav EU in EU kot celote,
- ✓ obravnavalo vprašanja pristojnosti na podlagi objektivnih meril. To bi pomagalo pri odločanju o tem, kje zadevo predložiti sodišču.

### Možen primer V PRIHODNOSTI

V **državi A** poteka preiskava o **financiranju terorizma**. Organi navedene države imajo jasne dokaze o tem, da preiskovane osebe financirajo terorizem, vendar ne vedo, kje se denar na koncu uporabi.

V **državi B** poteka preiskava v zvezi z dejanji, ki se štejejo kot **priprava na teroristični napad**, vključno z nakupom sestavin za izdelavo „umazane bombe“.

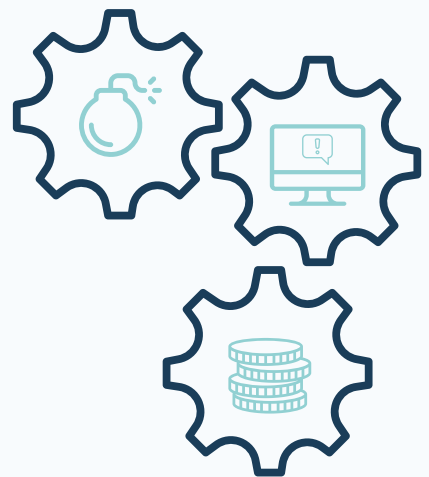
V **državi C** se preiskava osredotoča na spletno mesto, ki vključuje **teroristično propagando**. Organi sumijo, da se nekateri zaprti deli spletnega mesta uporabljajo tudi za komunikacijo med člani teroristične skupine.

**Nobena od zadevnih držav še ni zaprosila za podporo Eurobola ali Eurojusta, saj menijo, da so te preiskave predvsem nacionalne narave.**

Šele ko se prek evropskega delegiranega tožilca, ki je vključen v preiskavo v državi A, o zadevi obvesti Evropsko javno tožilstvo, **se odkrije povezava med navedenimi zadevami:** financiranje, ki se preiskuje v državi A, je dejansko usmerjeno v dejavnosti skupine, ki v državi B pripravlja „umazano bombo“, poleg tega se ugotovi, da so skupine dejansko med seboj v stiku prek spletnega mesta, ki je predmet preiskave v državi C.

**Evropsko javno tožilstvo lahko zagotovi, da se preiskovalni ukrepi, ki so potrebni za pridobitev dostopa do zapisov na spletni strani v državi C, izvedejo hkrati, kot se aretirajo člani skupine, ki zagotavlja financiranje, v državi A in člani skupine, ki pripravlja napad, v državi B, tako da ti ne morejo posegati v dokaze.**

Vsi vpleteni teroristični osumljenci so lahko prijeti hkrati, nadaljnji preiskovalni ukrepi pa se lahko usklajujejo in izvajajo iz enega urada. S tem bi se tudi zagotovilo, da ne pride do sporov o sodni pristojnosti.





Urad za publikacije

Print ISBN 978-92-79-92312-8 doi:10.2775/812235 NA-01-18-840-SL-C  
PDF ISBN 978-92-79-92330-2 doi:10.2775/448541 NA-01-18-840-SL-N